

-AMAÇ

Ölüm orucunun merkezinde özgürlükler konusu ve yoldaşlarımız vardır. Bütün dikkatimizin, enerjimizin ve düşünmemizin bu yönde yoğunlaşması gerektiğine inanıyoruz. Elde etmek istediğimiz sonuç, 141-142 ve 163. maddelerin kaldırılması veya bu yönle açık işaretlerin ortaya çıkması ya da Kutlu ve Sargin yoldaşların daha uygun koşullarda mücadele olanaklarına sahip olmaları tahliyeleri şeklinde özetlenebilir. Bu amaç gerçekleşinceye, yani bu doğrultuda somut sonuçlar elde edilinceye kadar mücadelemizi ve yoldaşlara süregelen desteğimizi yoğunlaştırmalıyız.

TCK'nın 141-142 ve 163. maddelerinin demokrasi sorununun kilit maddeleri olduğu düşünülüyor. Bu kilidin çözülmesinin özgürlüklerimizin elde edilmesi yolunda önemli bir işlev taşıyacağına inanıyoruz.

Demokrasinin önünde oluşan tikanlıkların ancak radikal müdahaleler yoluyla aşılabileceği görülmüştür. Bugüne dek izleyegeldiğimiz politik çizgi bu müdahalelerin somut sonuçlarını ortaya sermemiştir. Kasım 87 girişimiyle başlayan, TBKP'nin yasal politik faaliyet yürütme hakkını kullanmaya geçmesiyle ivmelenen yasal mücadele, yoldaşlarımızın bu girişimiyle yeni bir boyut kazanıyor. Sonuca yaklaşıırken kararlılık, politik girişkenlik en çok ihtiyaç duyduğumuz şeydir.

Çağdaş bir Türkiye'nin oluşmasına, düşünce zenginliğinin, tartışma hürriyetinin yerleşmesine ancak bu yoldan katkı yapabiliriz. Demokrasi için acelemiz var. Siyasal yaşam demokratikleştirilmedikçe, düşünceye konan sınırlamalar ve tüm yasaklar ortadan kaldırılmadıkça kör karanlık delmek mümkün olmayacaktır. Olmazı olur yapmak ellerimizdedir. Şimdi hep birlikte haykırmanın zamanıdır: Demokrasi ve özgürlük hepimiz için, hemen şimdi gerekli!

Kylian ana amacı özgürlüklerimizi elde etmektir. Etkinliğimizi bu noktaya kaydırarak temel önem taşıyor. Tüm gücümüzle bu sonucu kazanmaya yönelmeliyiz.

2- EYLEM

Eylem programını bir piramit gibi düşünüyoruz. En tepede K/S'nin eylemi yer alıyor. Bunu destekleyen temel eylem olarak Ankara DEM'ye toplu başvuru yapılması kararlaştırılmaktadır. Bunun yanısıra sendika yöneticilerinin, aydın ve sanatçıların destek açık grevleri, kadınların yürüyüşü gibi çalışmalar söz konusudur. Yine kimli fabrika ve işyerlerinde yemek ve berris boykotları gerçekleştirilebilir. Kentin belirli meydanlarında özgürlük standları açarak imza toplama, tanıtım gibi faaliyetler yürütülecektir.

Eylem programının uygulanışında geniş kesimlere yönelik çok çeşitli etkinlikler yer alıyor. Telgraf ve kartı postalama, afisleme, basın toplantıları, önemli kuruluş ve kişileri ziyaretler, özel ekler ve basın bildirimleri gibi çalışmalar bu bölümlün konusudur.

Bu eylemler alabildiğince özgür, inisiyatifli ve çeşitlilik içinde gerçekleştirilebilir. Hiçbirini diğerinin karşısına koymadan olanakları dikkate alarak faaliyetleri aynı adımla yükseltebiliriz.

3- ENFORMASYON

3- ENFORMASYON

Tüm bu çalışmalar boyunca geniş ve etkin bir enformasyon çalışması yürütmek gerekiyor. Bu çalışma hem parti içine, hem kamuoyuna ve basına yönelik olarak yürütülecektir. Günlük zengin ve dinamik bir enformasyon akışını karşılıklı olarak gerçekleştirmek zorunluğumuz var. Bütün örgütler birbirini ve merkezi olarak haberdar etmeli, faaliyetlerini koordine etmelidir.

4- MALİ KAMPANYA

Kampanyanın mali portesi yaklaşık 60 milyonu buluyor. Bu miktarın yaklaşık 20 milyonunu İstanbul'un toplaması gerekiyor.

Hedeflerimiz geniş omuzlarımız dar. Bu yükü nasıl kaldırabiliriz? Soru budur yanıtı açıktır. Mali hedefi tutturabilmek için kendi gücümüz ve olanaklarımızın yanı sıra ve ağırlıklı olarak çevreye açılmamız şarttır. Mali çalışma aynı zamanda geniş bir ilişki çalışması anlamına geliyor.

Kampanyanın sloganı: " Bir şeyler yap, bilmesinler". Bu yaklaşım daha da zenginleştirilebilir.

Not: Yukarıdaki kararlar 8.4.1990 günü İstanbul örgütlerinin geniş toplantısında alınmıştır.

TBKP

İstanbul İl Koordinasyon

Kurulu

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARŞİVİNİN KOPYASI

Kutlu-Sergin

Ölüm orucunda 5.Gün

TBKP liderleri Sergin ve Kutlu,ölüm orucunun başinci gününde, kendileriyle görüşen avukatlarına,haklı istemlerine yanıt verilinceye kadar eylemlerini sürdüreceklerini açıkladılar.Sağlık durumlarının normal olduğunu söyleyen Sergin ve Kutlu,halkın ve demokrat kamuoyunun kendilerinden desteğini esirgemeyeceğinden emin olduklarını ve buna güvendiklerini belirttiler.

-DYP Genel Başkanı Süleyman Demirel'in Kutlu ve Sergin'in tutukluluk durumunun sürmesini protesto eden açıklaması,kamuoyunda büyük onay gördü.

-İnsan Hakları İzmir Şubesi,yaptığı bir basın açıklamasında,Kutlu ve Sergin'ı bu kararı almaya iten koşulların biran önce değiştirilmesi için yetkililer göreve çağrıldı.

-Ali Sirmen,Teoman Erel ve Ruşen Hakkı gazetelerindeki makalelerinde komünist parti üzerindeki yasağın hala kaldırılmamış olmasının ülke-mizi nasıl çözdüğüne dikkat çektiler.

-İngiliz "Morning Star" gazetesi,7 Nisan günlü sayısında eylemi okuyucularına duyurarak,"141-142-163. maddeler kamuoyu tarafından uzun süredir kınanmakta,fakat hükümet konuyu dondurmıştır" denildi."Hükümet;maddelerin değişikliğe uğraması konusunda girişimde bulunacağını uzun zamandır açıklamış olmasına,hükümetler ve insan hakları örgütlerinden gelen tüm uluslararası baskıya rağmen bunu eyleme geçirmemiştir" denildi.

-Türkiye'nin çeşitli il ve ilçelerinde 141-142-163'ün kaldırılması için imza kampanyası başlatıldı.TÖMM Başkanlığına hitaben kaleme alınan metin,geçtimiz hafta Aziz Nesin,Prof.Behri Savcı,Prof. Sedun Aren,Prof. Çetin Özek ve 200 kadar aydın ve demokratik örgüt temsilcisinin başbakanı verdikleri dilekçeden sonra,konunun parlamento'ya getirilip çözümlenmesini talep ediyor.İstanbul'un çeşitli yerlerinde imza toplamak için standlar kuruluyor,fabrikalarda ve mahallelerde imza toplanmaya başlandı.

-TBKP il ve ilçe örgütleri hafta sonunda geniş katılımı toplantılar yaparak iş planları hazırladılar ve bu hafta içinde Sergin ve Kutlu ile dayanışma için yapılacakları saptadılar.

- Adımlar gazetesi özel bir sayı çıkararak Sergin ve Kutlu'nun demokrasi ve özgürlük için ölüm orucunu,bunun gerekçelerini ele aldı.Özel sayı, "Bir imza ver,bir adım at,bir türkü söyle-Ölmesinler,yaşasınlar!" mesajını taşıyor.

-TBKP üye ve yandaşları,ölüm orucunu desteklemek için yapılacak etkinlikleri gerçekleştirebilmek için geniş bir maddi kampanya başlattılar.İstanbul'da yapılan bir toplantıda kısa sürede bir milyon lira toplandı.Bazı parti üyeleri kampanyaya alyanslarını vererek katıldılar.

-Eskişehir ve Zonguldak'lı komünistler,bir basın açıklaması yaparak, eylemin başarısı için bütün olanaklarını seferber edeceklerini söylediler.

-Avrupa'da Kutlu ve Sergin'in kamuoyuna açıklaması çeşitli dillere çevrilerek,basına,partilere,çeşitli ülkelerin hükümet yetkililerine gönderildi.

-İsveç'te bulunan 25 Türkiyeli ilerici ve komünist Nihat Sergin ve Heydar Kutlu'ya illettikleri bir mesajda,"başlattığınız ölüm orucunu, toplumumuzun demokratikleşmesi,yasal,çeğdağ komünist partinin kurulması yönünde bugüne kadar yılmadan sürdürdüğünüz onurlu kavganın gerekli bir devamı olarak görüyoruz" diyerek gönülden sıcak sempatiilerini illettiler.

-TİP eski milletvekillerinden Dr. Tarık Ziya Ekinci,bir açıklama yaparak Kutlu ve Serginin haklı eylemini desteklediğini belirtti.

Ölüm Orucundaki Sergin ve Kutlu ile
Dayanışma Komitesi

İrtibat telefonları: 516 97 65- 516 97 66

faks: 516 11 79

TÜRKİYE SOSYAL TÜSTEV TARİH ARŞİVİ

TBKP Başkanı Nihat Sargın ve Genel Sekreter Haydar Kutlu'nun tahliye istemleri reddedildi

Kutlu-Sargın ölüm orucunda

"Komünist Partisi üzerindeki yasaklar kalkıncaya veya tahliye oluncaya kadar ölüm orucuna başladıkları" bildirilen Kutlu-Sargın'ın dünkü duruşmasını İnsan Hakları Komisyonu eski Başkanı Henri Nagueres ile Fransız Komünist Partili Senatör Charles Lederman da izledi.

ANKARA (Cumhuriyet Bürosu) — TBKP Başkanı Nihat Sargın ve Genel Sekreteri Haydar Kutlu'nun tahliye istemleri dün reddedildi. Kutlu ve Sargın'ın "Komünist partisi üzerindeki yasaklar kalkıncaya veya tahliye oluncaya kadar ölüm orucuna başladıkları" bildirildi.

Aralarında İnsan Hakları Komisyonu eski Başkanı Henri Nagueres ve Fransız Komünist Partili senatör Charles Lederman'in bulunduğu çok sayıda yabancı gözlemcinin de izlediği duruşmada belgelerin okunmasına devam edildi. Haydur Kutlu, "Bazı belgelerin atlanarak Kürt sorunu ile ilgili belgelerin okunmasına geçildiğini" belirtti, "hükümetin ve askeri çevrelerin bölücülükle ilgili uyarılarının arttığı bir dönem-

TAHLİYE İSTEMİNE RET — Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi, TBKP yöneticilerinden Haydar Kutlu ve Nihat Sargın'ın tahliye istemlerini kabul etmedi. (Fotograf: AA)

de bu belgelere öncelik verilmesine" dikkat çekti. Kutlu "Kürt sorunu yalnız devletin ve hükümetin değil, bu ülkede yaşayan herkesin sorunudur. Biz de bu nedenle Kürt sorununa önem veriyoruz. Kürt yoktur diyerek uygulanan devlet politikası ciddiyeyle bağdaşmaz. Barışçı demokratik

çözümler getirilmeli, Kürt varlığı tanınmalıdır" dedi. Kutlu, "mahkeme heyetini daha önce yansız olmadıkları gerekçesiyle reddettiklerini" anımsatarak "Yargılama keyfilliğe dönmüştür" biçiminde konuştu. Kutlu sözlerini şöyle sürdürdü:

"Komünist sözcüğünün üzerin-

deki yasak gibi Kürt sözcüğünün üzerindeki yasak da kalkmalıdır. Adı konulmamış, mecliste bile suç işlenmeden görüşülemeyecek bir sorunun çözümü olamaz. Kürt ve Türk halklarının silaha başvurarak bu sorunu çözemeyeceğini her zaman söyledik. Kürt halkının varlığının ve özgürlüğünün tanı-

masını istemek suç ise biz bu suç elimizde olmadan her zaman işleyeceğiz."

Nihat Sargın okunan belgelerde hangi suçlara kanıt bulunduğu belirtilmediğini söyledi. 29 aydır tutuklu olduklarını, tahliye istemlerinin sürekli reddedildiğini anımsatan Sargın "İnfaz

yasasının özel hükümleri dikkate alındığında altı yıllık mahkûmiyet cezası çekmiş sayılacak kadar tutuklu kaldık. Bu açık bir haksızlıktır" dedi. Anayasa Mahkemesi'nin Sosyalist Parti ile ilgili bir kararında anayasanın 14. maddesini yorumladığı ve İnsan Hakları Komisyonu'na bireysel başvuru hakkının kabul edildiğini kaydeden Sargın "Bu iki olgudan sonra 141. madde ile ilgili suçlanacağımız bir husus kalmamıştır" biçiminde konuştu. Sargın özetle şunları söyledi:

"Anayasanın kendisi Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ni 2. madde ile benimsemiştir. Ortada bize yüklenecek suç yoktur. Geçen seneden beri arkadaşlarımız açık kimlikleri ile ortaya çıkmaya başladılar. Tutuklama olmadı. Tutuklananlar da tahliye edildi. Sayın Demirel ile arkadaşlarımız TBKP adına görüşme yaptılar. Adalet Bakanlığı 141-142 konusunda alternatif değişiklikler hazırlıyor. Bütün bunlara karşın iklimizin tutuklu kalmamızın nedeninin mahkemeden üstün ve etkin güçler olduğunu düşünüyorum."

Kutlu ve Sargın'ın avukatlarından Necla Fertan ile Ali Çelik de söz alarak "müvekkillerinin her şeyi defalarca söylediklerini" belirttiler. Avukatlar mahkeme heyetinden "adelet ve eşitlik adına" tahliye talebinde bulundular. Mahkeme heyeti "davanın niteliği ve belgelerin okunmasına devam edileceği" gerekçesiyle istemi reddetti.

Duruşmanın ardından TBKP yöneticileri tarafından düzenlenen basın toplantısında Kutlu ve Sargın'ın ölüm orucuna başlayacakları açıklandı. Kutlu ve Sargın'ın imzasını taşıyan açıklamada özetle şu görüşlere yer verildi:

"Başladığımız ölüm orucu, 141, 142 ve 163. maddelere ilişkin düzenlemelerle komünist partisi üzerindeki yasak kalkıncaya veya kalkacağına açık işaretleri ortaya çıkıncaya ve/veya daha uygun koşullarda mücadele olanaklarına sahip olacağımız tahliyemize kadar kesintisiz sürecektir. Tutuklu olduğumuzun sürmesinin akla yatkın tek açıklaması, bunun politik

bir tutum olmasıdır. Hak ve özgürlüklerimizi canımız pahasına koruma kararlılığımızı gösteremesek demokrasi düşmanlarının cesaret bulacaklarının bilincindeyiz. Terörün çaresi daha az değil, daha çok demokrasidir; insan haklarının çiğnemek değil, eksiksiz demokrasidir. İnsanlık onurumuz, demokrasi inancımız ve yurttaşlık bilincimizle direneceğiz."

Demirel'den, Kutlu ve Sargın'a destek

ANKARA (UBA) - Doğru Yol Partisi (DYP) Genel Başkanı Süleyman Demirel, ölüm orucuna başlayan Türkiye Birleşik Komünist Partisi (TBKP) Genel Sekreteri Haydar Kutlu ile Nihat Sargın'a hak verdi. Demirel, "Diğer sanıkların mahkemeleri tutuksuz görülürken, neden bu iki sanığın mahkemeleri tutuklu görülüyor" dedi.

9-4-1990 GÜNAYDIN
GAZETESİ.

Kutlu-Sargın

Demirel Ankara'da UBA muhabirine verdiği demeçte de ölüm orucuna başlayan TBKP liderlerinden Haydar Kutlu ve Nihat Sargın'ın tutuksuz olarak yargılanmaları gerektiğini söyledi. "Diğer sanıkların mahkemeleri tutuksuz görülürken neden bu iki sanığın mahkemeleri tutuklu görülüyor" diye sordu.

9-4-1990 CUMHURİYET
GAZETESİ.

IHD Güneydoğu'yu görüştü

ANKARA (UBA) - İnsan Hakları Derneği (IHD) Danışma Kurulu dün toplanarak Güneydoğu olaylarını değerlendirdi. IHD Başkanı Nevzat Helvacı toplantıda yaptığı konuşmada, Güneydoğu olaylarının yanı sıra Haydar Kutlu ve Nihat Sargın'ın başlattıkları ölüm orucu eyleminin de dikkate alınması gerektiğini savundu. Demokrasiyi İzleme Komitesi Başkanı Prof. Dr. Sadun Aren ise devlet, Kürtlerin kişilik, kimlik ve ayrı bir halk olduğunu kabul etmesi gerektiğini söyleyerek, "Yeni bir anayasa yapılmalı, bu anayasada 'Türkiye Cumhuriyeti çok halklı ve kültürlü bir cumhuriyettir' ifadesi yer almalıdır" diye konuştu. IHD Mardin Şubesi üyelerinden Nasip Kaplan da Güneydoğu'da olaya sadece PKK korkusunun dayanak yapılmaması gerektiğini, devletin baskıcı politikasının da bunda etken olduğunu ileri sürdü ve "Bölgede isyan var" dedi.

8-4-1990
CUMHURİYET GAZETESİ.

'Ölüm orucu'nda dördüncü gün

ANKARA, (Güneş)-Türkiye Birleşik Komünist Partisi yöneticileri Haydar Kutlu ve Nihat Sargın'ın başlattıkları "süresiz açlık grevi-ölüm orucu" dördüncü gününe ulaştı.

Ankara Kapalı Ceza ve Tutuktevi'nde kaldıkları özel koşutta sürekli doktor kontrolü altında tutuldukları bildirilen Türkiye Birleşik Komünist Partisi Genel Başkanı Sargın ve Genel Sekreteri Kutlu hakkında cezaevi yetkilileri herhangi bir açıklama yapmaktan kaçınıyorlar.

Türk Ceza Kanunu'ndaki 141, 142 ve 163'üncü maddelerin kaldırılması yolunda girişimlerin hızlandırılmasını sağlamak amacıyla TBKP'nin iki liderinin başlattıkları ölüm orucundan vazgeçmelerini sağlamak amacıyla da çeşitli girişimlerin başlatıldığı bildiriliyor. Aralarında çeşitli Türkiye Komünist Partisi (TKP) davalarında yargılananların da olduğu kalabalık bir grup Kutlu ve Sargın'a gönderdikleri telgrafta ölüm orucunu bırakmalarını istediler. Bu arada hükümeti konu ile ilgili olarak duyarlı

davranmaya çağırarak bir çağrının da imzaya açıldığı bildirildi.

Öte yandan bazı parti yetkililerinin de hafta içinde hükümet yetkilileri başta olmak üzere siyasi parti liderlerince ve Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) Başkanı'na başvuracakları bildirildi. TBKP'lilerin, liderlerle ve hükümetle yapacakları görüşmelerde 141, 142'nci maddelerle ilgili olarak hükümetin hazırlıklarının sürdüncemeye sokulduğu, bundan bir an önce vazgeçilmesinin isteneceği öğrenildi.

9-4-1990 GÜNEŞ GAZETESİ.

Öte yandan Demirel, ölüm orucuna başlayan Türkiye Birleşik Komünist Partisi (TBKP) Genel Sekreteri Haydar Kutlu ile Nihat Sargın'a hak verdi. Demirel, "Diğer sanıkların mahkemeleri tutuksuz görülürken, neden bu iki sanığın mahkemeleri tutuklu görülüyor" dedi.

9-4-1990 GÜNEŞ
GAZETESİ.

Sungurlu: 'Kutlu ve Sargın ölüm orucuna son versinler'

ANKARA (ANKARA) Adalet Bakanı Oltan Sungurlu, TBKP yöneticileri Haydar Kutlu ve Nihat Sargın'dan, başladıkları ölüm orucuna son vermelerini istedi.

Adalet Bakanı Sungurlu, Kutlu ve Sargın'ın durumunu yakından izlediğini belirtti. Sungurlu, "Temennimiz, sağlık durumlarının bozulmamasıdır. Bundan endişe ediyoruz. İnşallah durumları kötüye gitmeden açlık grevine son veriler" dedi.

Sungurlu, 'Kutlu ve Sargın, 141-142 ve 163. maddeler kaldırılmadan eyleme son vermeyeceklerini söylüyorlar. Hazırladığınız tasarrufların hızlandırılması için bir çalışmanız var mı?' sorusuna ise, "Biz teklifimizi Başbakanlık'a sunduk. Bu aşamada yeni bir çalışmamız yok" yanıtını verdi.

TBKP'nin açıklaması

Ote yandan, TBKP merkez yönetiminden yapılan açıklamada,

Kutlu ve Sargın'ın başlattıkları süresiz ölüm orucu eyleminin, "ülkenizin demokratikleşmesi için önemli bir adım, önemli bir uyarı" olduğu belirtildi. Açıklamada, daha sonra şu görüşlere yer verildi:

"Türkiye, bugün içinde bulunduğu ve kimi güçlerin daha da geriye çekmeye çalıştığı rejime layık değildir. Tıkanan demokratikleşmenin önünün bir an önce açılması, özgür, demokratik, çağdaş bir Türkiye de hayal değildir. Kazanılabılır bir şeydir ve kazanılacaktır. Yeter ki, demokrasiden yana olanlar da en az demokrasi karşıtları kadar kararlı ve dirençli olsunlar."

Destek grevleri

Bu arada, Kutlu ve Sargın'ın ölüm orucunu desteklemek amacıyla bir süre sonra TBKP Merkez Komitesi İstanbul ve Ankara il yöneticilerinin katılacağı açlık grevlerine gidecekleri bu eylemin, kademeli olarak yaygınlaştırılacağı öğrenildi.

Sungurlu'dan Kutlu-Sargın'a ÇAĞRI

ANKARA-Adalet Bakanı Oltan Sungurlu, TBKP yöneticileri Haydar Kutlu ve Nihat Sargın'dan başladıkları ölüm orucuna son vermelerini istedi.

Sungurlu, "Temennimiz sağlık durumlarının bozulmamasıdır. Bundan endişe ediyoruz. İnşallah durumları kötüye gitmeden açlık grevine son veriler" dedi.

Ölüm orucu sürüyor
Ote yandan, Kutlu-Sargın'ın avukatı Erşen Şansal, dün öğleden sonra bir grup avukatla birlikte Ankara Merkez Kapalı Cezaevi'nde Kutlu-Sargın'la görüşmelerini belirterek, ölüm orucunun sürdüğünü söyledi.

Kutlu ve Sargın'ın sağlıklarının iyi olduğunu belirten Şansal, Haydar Kutlu'nun sağlığını kötüye gitmemesi için sigarayı bıraktığını söyledi.

10-4-1990
Günöydün

Nihat SARGIN-Haydar KUTLU

Onurlarınızla.

Demokrasi için ölümüne göze aldınız. Yüreğimizin sizinle.

SABİYERLİ DOSTLARI ADINA

Firuz TÜRKER, Meral AKKAYA, Oktay AKKAYA, Ali AMPULCU, Çiğdem ANILMIS, Metin CEYLAN, Doğan DEMİR, Ali DİKDERE, Fatma DOLU, Ahmet KARAKAS, Sadettin KEKECİ, Gönül KILINC, Adnan KOP, Nizam ÖZCELİK, Emel YILDIRIM, Ayten YILDIRIM, Havri AKTAN

SABAH

Kutlu ve Sargın ölüm orucunda

ANKARA- Türkiye Birleşik Komünist Partisi davasından tutuklu bulunan Haydar Kutlu ile Nihat Sargın'ın başlattığı ölüm orucu bugün 5'inci gününe giriyor.

Uzun süre yurtdışında kaldıktan sonra kendi istekleri ile 2 yıl önce Türkiye'ye dönen ve daha havalananda tutuklanan Kutlu ve Sargın, haklarındaki davanın uzatılması ve hala serbest bırakılmalarını protesto etmek için ölüm orucuna başlamışlardı.

Ote yandan UBA'nın haberine göre Adalet Bakanı Oltan Sungurlu gündemin çok yoğun olması nedeniyle Türk Ceza Kanunu (TCK)'nın 141, 142 ve 163'üncü maddelerinin değiştirilmesi konularının gündemden düşüğünü ve Bakanlar Kurulu'na gelmediğini açıkladı.

10 Nisan 1990 Salı

Hürriyet

Beşinci gün...

Kutlu-Sargın ölüm orucunu sürdürüyor

İstanbul (Hürriyet) - Ölüm orucunda beşinci günü geride bırakan TBKP yöneticileri Haydar Kutlu ve Nihat Sargın, avukatlarına, hak istemlerine yanıt verinceye kadar eylemlerini sürdürdüklerini açıkladılar. Gazetelere "Sargın ve Kutlu ile Dayanışma Komitesi" tarafından gönderilen yazılı açıklamada, konuya ilgili İngiliz Morning Star Gazetesinde yayınlanan bir yanda yer aldı. Yazıda, cezaevindeki eylem hareketler olarak Türkiye'de hükümetin 141, 142 ve 163 maddelerinde yapılması durumunda dağıtılacağı dardını da belirtildi.

Üstüne Titrenen Parti

— Bir Çekoslovak için parti ne demektir biliyor musunuz? Yukarıdaki sözcükleri, Çekoslovak Yurttaşlar Forumu'nun akıllı, kültürlü, sevimli sözcüsü söylüyordu.

Bir Çekoslovak için "P" ile yazılan parti, baskı, zulüm, gerçekçi açıklama, sürgün ve yalan istatistik demekti. Bir Çekoslovak için "Parti" Komünist Partisi demekti ve büyük bir çoğunluk, bu partiye karşı olmak bir yana ondan nefret etmekteydi. Macarlar için de durum pek değişik değildi. Komünist Partisi öylesine kötü izler bırakmıştı ki beltekilerde ve oylarına kayıp 45 yıl'ın simgesi olmuştu ki yanlışları görüp düzeltmek için reform yolunu tutanlar, onlara öncülük edenler bile nefretin serpintilerinden kendilerini kurtaramamışlardı.

Bu nefretli, yalnızca CIA'nın propagandalarına ya da o ülkelerdeki iç tutucu çevrelerin çabalarına bağlamak gerçeği görmemek demektir. Halkın tepkisi yıllar boyu birikmiş yanlışların, ihanetlerin sonucu olarak ortaya çıkmış ve o boyuta varmıştır ki yapılan iyi işler de görülmüştür, sanki baştan beri tüm yapılar yanlış sanılmaya başlanmıştır.

Sistemin tikandığı yere kadar yapılan iyi ve doğru işlerin görülmemesinin, haklı tepkinin tutkuya dönüşmesinin sonuçlarının ne olacağına zaman gösterecektir.

Bugün için bilinen tek şey, tüm Avrupa'da komünist partilerin, hatta komünist sözcüğünün bile itibardan düştüğü, itibardan düşmenin de ötesinde, tepki çaktığıdır.

Komünist partilerin itibar kaybı o boyutlara varmıştır ki Batı Avrupa'nın en etkili, en ilginç, en özgün ve bağımsız komünist partisi olan İtalyan Komünist Partisi bile kendi adından çekinir olmuştur.

Bu kuralın tek istisnası ise bütün dünyada tüm özgürlük savunucularının üstüne titredikleri, liderlerinin yazgısıyla içleri titreyerek ve bir insan olarak biraz da utançla ilgilendikleri Türkiye Komünist Partisi ya da yeni adıyla Türkiye Birleşik Komünist Partisi'dir.

Evet bütün dünyada komünist partileri itibar kaybeder, küçümsenmeye başlar bazı çevrelerce tepkiyle karşılanırken dünya bir tek komünist partisinin üstüne titremektedir ki o da yasa dışı TBKP'dir.

Doğrusu TBKP'ye dönüşmüş olan TKP 70 yıllık tarihi süresince Türkiye'de etkili olmamıştır. TKP'nin edilgenliği, toplumu etkilemekteki beceriksizliği, yeni ulus olma sürecine girmiş olan kimi Afrika ülkelerindeki komünist partilerininkinden bile daha çarpıcıdır.

Bu etkisizliğin hangi nedenlerden kaynaklandığını tartışmasını ülkemizde komünist partilerin yasallaştığı dönemde yapmak daha hakça bir davranış olur. Resmen susturulmuş, söz hakkından yoksun kılınmış kuruluşlar ya da yandaşlarıyla açık tartışmayı adil olarak sürdürmek olanaksızdır.

Biz burada yalnızca bir gözlemlerle yetinmiyoruz. Gözlemimiz, tarihi boyunca Türkiye'de büyük etkinliği ve etkisi olmasına karşın, tüm komünist partilerin itibar kaybettiği bir dönemde, bütün dünyanın Türkiye Komünist Partisi ya da Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin üstüne titredikidir. Bir anlamda, TBKP ve onun iki yöneticisi Kutlu ve Sargın su arıda komünizmin bayrağını yüksekte tutan kişiler durumundadırlar.

Hiç kuşkunuz olmasın ki yeryüzünün birçok bölgesinde aydınlar, sendikacılar, sanatçılar sokaktaki alelade adam diye nitelenen sade yurttaşlar ile tüm bunların etkisiyle ya da kendi kişisel yapıları dolayısıyla politikacılar, devlet adamları, Kutlu ve Sargın'ı düşünmekle, onların yazgılarından utanç duymaktadırlar.

Ve o Kutlu ile Sargın önceki gün açlık grevine başlamışlardı. Bu açlık grevinin yeryüzünün en üstüne titrenen komünist partisine olan ilgiyi arttırmayacağı konusuna gelince: Hiç kuşku yok ki ligide bir artış olacaktır.

Amma kanımca yine de Kutlu ve Sargın'ın kondi sağlıklarını da tehlikeye atan bu girişimden vazgeçmeleri yerinde bir davranış olur. Çünkü onlar açlık grevine gitmeseler bile yeryüzünün en üstüne titrenen komünist hareketinin öncüleri durumuna gelmişlerdir.

Eğer sorun bu durumu korumak ise zahmet etmelerine hiç gerek yoktur. İktidar, savcısı, yargıcı, bakanı, sorgulayıcısı ve müsteşarıya ceza yasaları, infaz yasaları ve genelgelerleriyle o işi herkesten iyi başarmakta, her alanda altı kategoriye doğru kaydığımız bir anda, bir tek alanda olsun Türkiye'yi ön sıralara çıkarma başarısını göstermektedir.

9.4.90

GÜNEŞ

Teoman ERTEL

Yaşlı altmışı aşmış insanlar, politikacı sıfatıyla oturup geleceğin zamanlamasını yapıyorlar.

"Ne dersiniz milletim, acaba Kürçe konuşma yaşağın kaldırırsak mı?"

"Pek tabii üstadım, elbette kaldırmak iktiza eder. Ama derim ki bu hassas deride acele etmek fide mi getirir, zarar mı verir? Birilerine cesaret vermiş olmayalım..."

Biz yukarıdaki anlayışla zamanı boşa geçiretken boğazımıza kadar belaya batmış bulunuyoruz.

Bakınız sekiz ay evvel bir Güneydoğu gezisinden sonra bu sırtunda ne yazmışız:

"Propaganda denge meselesi PKK lehine dönmüş gibi görünüyor. Devletimiz yıllardır Kürçe kullanılmamaya uğraşmakta kalmadı, kendisi de kullanılmamaya çalıştı. Bu yüzden Türkçenin bilinmediği öce köylerde kalıvı PKK yanlıları köyde ulaşan tek mesal haline gelmiş!"

O öce köylerde ne televizyon vardı, ne de Türk gazeteleri oraya ulaşyordu. Televizyon göndereniz bile Kürçeyi alıroz etmiş bir TRT'yi anlatacak seyirci yoktu ki.

Bu durumda PKK oları biteni kendi propaganda süzgecinde uygun yalanlara çevirerek ve Kürçe sloganlara dönüştürerek kitileyi yanına çelirle ele alarak dövüyordu...

Dün zamandı

Kıyordu.

İşte şimdiki Güneydoğu illerinde ve nihayet illerde kitle gösterileri başladı.

Yaşlı insanların neden gerçeklerini anıyorduk. Neticce itibarlı ve biz de eline dayandık. Gördük ki, çocuklarımız için çok büyük tehlike söz layacak bazı hamleleri, emirlerimizi olmadıgından enteleşibiliyoruz.

Bazı konular ise geçirme götürüyor. İşte fazlaca ilgilil kalkan TBKP liderleri "dün orucu"na giriyorlar.

Bu olayın sadece "iki kişinin direnişi" anlamına gelmediğini çok iyi idrak etmek gerekiyor. Yarın başka sorunlar çıkacaktır başımıza. Mesela Moskova ile... Hem de boşu boşuna dünya bambaşka yerlere ulaşmışken... Moskova büyük değişim içinde. Artık meselelere ideolojik açıdan bakmıyorlar. Küçüden dünyaya uyum sorununa ve işbirliğine ağırlık veriyorlar. Amerikalı ve İngiliz üniversitelerinde kapitalist dünyanın ticaret usullerini ve hukukunu öğrenmek için çok sayıda Rus öğrenci okumakta. Üstün teknolojinin, kaliteli için peşineler. Bunları nerede bulsalar başlarına koyuyorlar.

Moskova radyosu Mart sonunda yaptığı bir yayında Türk mübahelit firmalarının "yüksək düzeyde donanımlarını" ve "yurt dışında çalışma tecrübesi kazandııklarını" hararetle anlatıyor ve SSCB'de iş yapan Türk firmalarını tek tek isimleriyle ele alarak dövüyordu...

Bizim düzen ise "141, 142'yi kaldırmamızın acaba zamanı geldi mi?" diye sormakta. "Bizim komünistler, adında komünist sözcü geçmeyen bir parti kursalar" diye pazarlık yapmaktadır. Kutlu ve Sargın "Fide karşılığı rehlin olarak tutulduğumuz duyusundayız, ama fideyi ödemeyeceğiz" diyerek oruca girenkon çağırışı bir pazarlığa işaret ediyor gibidirler...

Türkiye'yi dünyadaki gelişmelerin çok gerisine düşürenler bilisimler ki artık yeterli zamana sahip değildirler. Bu yüzden de yaptıkları "zamanlama" değil, geçmişte çözümlenmedikleri için büyüyen belaları geleceğe aktaran vahim bir "oyalama" dir.

TÜRKİYE

KUTLU-SARGIN

Ölüm orucu 5. gününde

Sağlık durumları iyi Kutlu ve Sargin'i cezaevinde ziyaret eden avukatları, TBKP yöneticilerinin sağlık durumlarının iyi olduğunu bildirdiler.

Sungurlu: Temennimiz sağlık durumlarının bozulmaması. Bundan endişe ediyoruz.

ANKARA (Cumhuriyet Büro-su) — Türkiye Birleşik Komünist Partisi (TBKP) yöneticileri Haydar Kutlu ve Nihat Sargin'in geçen cuma günü başlattıkları "ölüm orucu" dördüncü gününü doldurdu. Adalet Bakanı Oltan Sungurlu, Kutlu ve Sargin'in eylemlerine son vermelerini istedi. SIIP Genel Sekreter Yardımcısı Hikmet Çetin ise TBKP yöneticilerinin "tutuklu bulunmalarını gerektiren bir neden olmadığını, bir an önce serbest bırakılmaları gerektiğini" söyledi. Kutlu ve Sargin'in sağlık durumlarının iyi olduğu bildirildi.

Ankara DGM'de yargılanan Kutlu ve Sargin, geçen cuma günü yapılan duruşmada, "Komünist Partisi üzerindeki yasa

klar kalkıncaya veya tahliye oluncaya kadar ölüm orucuna başladıklarını" açıklamışlardı. Nihat Sargin ve Haydar Kutlu'yu "ölüm orucunun" dördüncü gününde ziyaret eden avukatları, TBKP yöneticilerinin sağlıklarının iyi olduğunu bildirdiler. İki tutuklunun da cezaevi savcısına bir dilekçe vererek yemek istemedikleri öğrenildi.

Ankara Cumhuriyet Başsavcısı Akın Öncül, Sargin ve Kutlu'ya yemek götürüldüğüne dair tutanak tutulduğunu bildirdi. Kutlu ve Sargin'in ayrı bir dilekçe ile cezaevi savcısından, buldukları koşuştan, revire alınmalarını istedikleri, ancak bu talebe henüz yanıt verilmediği öğrenildi.

Adalet Bakanı Oltan Sungurlu, dün gazetecilerin sorularını yanıtlarken, "Temennimiz sağlık durumlarının bozulmamasıdır. Bundan endişe ediyoruz. İlahî durumları kötüye gitmeden açlık grevine son verirler" dedi. ANKA'nın haberine göre Sungurlu, 141, 142 ve 163. maddelerle ilgili teklifin Başbakanlığa sunulduğunu, bu aşamada yeni bir çalışmaları olmadığını söyledi. SHP Genel Sekreter Yardımcısı Hikmet Çetin ise 141, 142 ve 163. maddelerin "demokratik ayabı" olduğunu belirterek Haydar Kutlu ve Nihat Sargin'in tutuklu bulunmalarına herhangi bir neden olmadığını, bir an önce serbest bırakılmaları gerektiğini söyledi. Çetin, bu maddelerden hüküm giyen ve yargılananların serbest bırakılması için "ara çözüm olarak" bir yasa çıkarılması gerektiğini savundu.

Nihat Sargin ve Haydar Kutlu'nun ölüm oruçlarının TBMM gündemine getirilmesi yönünde de görüşimlerde bulunulduğunu bildirdi.

Bazı milletvekillerinin gündem dışı yapacakları konuşmalar ve verecekleri soru önergeleriyle bu konuyu gündeme getirmeyi amaçladıkları kaydedildi.

TBKP merkez yönetiminden yapılan açıklamada da Kutlu ve Sargin'in başlattıkları sınırsız ölüm orucu eyleminin "ülkenin demokratikleşmesi için önemli bir adım olduğu" belirtildi. Açıklamada ayrıca "Türkiye, bugün içinde bulunduğu ve kimi güçlerin daha da geri çekmeye çalıştığı rejime layık değildir. İktisat, demokrasi, özgür, demokratik, çağdaş bir Türkiye de hayal değildir" denildi. Bu arada Kutlu ve Sargin'in eylemlerini desteklemek amacıyla TBKP Merkez Komite, İstanbul ve Ankara il yöneticilerinin katılacağı açlık grevlerine gidilecekleri ve eylemin kademeli olarak yaygınlaştırılacağı öğrenildi.

Kutlu ve Sargin'in ölüm orucuna başlamaları Sovyetler Birliği'nin resmi haber ajansı TASS'a da konu oldu. Ajans haber bülteninde, her iki liderin de özellikle Türkiye'deki insan hakları sorununa demokratik çözüm aranması gerektiğini vurguladıkları duyuruldu.

Kutlu ve Sargin, tahliye istemlerinin reddedildiği duruşma sonrasında ölüm orucunu başlatmışlardı.